

سوال

آیا دعایی هست که مرا از آدم‌های بد در مدرسه حفظ کند یا من را به شکل کلی حفظ کند؟

پاسخ مفصل

الحمدلله.

بله، دعاهای بسیاری هست که اگر مسلمان آن را بگوید، سببی خواهد بود برای حفظ او از شر و اهل شر، از جمله:

الف: از ابن عباس - رضی الله عنهما - رواست است که پیامبر - صلی الله علیه وسلم - برای حسن و حسین تعویذ می‌گفت (آنان را در پناه الله قرار می‌داد) و می‌فرمود: پدر شما [ابراهیم]، اسماعیل و اسحاق را این‌گونه تعویذ می‌داد: **أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّةِ، مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ وَهَامَّةٍ، وَمِنْ كُلِّ عَيْنٍ لَامِئَةٍ** (پناه می‌برم به کلمات کامل الله، از هر شیطان و جانور سمی، و از هر چشم [حسود] زیان‌رسان).

به روایت بخاری (۳۱۹۱).

ب: از ابوهریره - رضی الله عنه - روایت است که پیامبر - صلی الله علیه وسلم - هرگاه به سفر می‌رفت و سحر می‌کرد می‌فرمود: **سَمِعَ سَامِعٌ بِحَمْدِ اللَّهِ وَحُسْنِ بَلَائِهِ عَلَيْنَا، رَبَّنَا صَاحِبِنَا وَأَفْضَلِ عَلَيْنَا، عَائِدًا بِاللَّهِ مِنَ النَّارِ** (شنونده‌ای شنید [و شاهد شد] بر حمد ما برای الله و نیکی او در حق ما. پروردگارا همراه ما باش و [با ادامه نعمت‌ها] بر ما فضل خود را ارزانی دار. [این را در حالی می‌گویم که] از آتش جهنم به الله پناه می‌بریم).

به روایت مسلم (۲۷۱۸).

«سحر می‌کرد»: یعنی به هنگام سحر برمی‌خاست یا هنگام طی مسیر وقت سحر فرا می‌رسید. سحرگاه: آخر شب.

«شنونده‌ای شنید»: خطابی می‌گوید: معنایش این است که [شاهدان] شاهد حمد ما برای الله و نعمت‌ها و نیکی‌اش در حق ما هستند.

نووی می‌گوید:

این سخن ایشان که می‌فرماید: «پروردگارا همراه ما باش و بر ما فضل بنما» یعنی: ما را حفظ کن و در بر بگیر و نگهبانی کن.

و این سخن‌شان که: «از آتش به الله پناه برده‌ایم» منصوب بر حال است، یعنی: این را در حالی می‌گوییم که به الله پناه برده‌ام و از آتش به او پناه آورده‌ام.

شرح مسلم (۱۷/۳۹ - ۴۰).

ت: از خولة بنت حکیم سلمی روایت است که گفت: از رسول الله - صلی الله علیه وسلم - شنیدم که می‌فرمود: «هر کس در منزل‌گاهی توقف کند و سپس بگوید: **أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّاتِ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ**، (پناه می‌برم به کلمات کامل الله از شر آن‌چه آفریده است) چیزی به او زبانی نمی‌رساند تا آن‌که از آن منزل‌گاه برود» به روایت مسلم (۲۷۰۸).

ث: از ابوموسی اشعری روایت است که پیامبر - صلی الله علیه وسلم - هر گاه از گروهی می‌ترسید می‌فرمود: **اللَّهُمَّ إِنَّا نَجْعَلُكَ فِي نُحُورِهِمْ وَنَعُوذُ بِكَ مِنْ شُرُورِهِمْ** (خداوندا ما تو را در گلوگاه آنان قرار می‌دهیم [یعنی در برابر آنان] و از شر آنان به تو پناه می‌بریم).

به روایت ابوداود (۱۵۳۷).

این حدیث را شیخ آل‌بانی در «صحیح الجامع» (۴۷۰۶) صحیح دانسته است.

شیخ عظیم آبادی می‌گوید:

گفته می‌شود: فلانی را در گلوگاه دشمن قرار دادم: یعنی در برابر او و کنارش تا به جای تو با او بجنگد و میان تو و او فاصله اندازد و گلو را زکر کرده زیرا برای رویارویی با دشمن در برابر آن قرار گرفته می‌شود. معنایش آن است که: از تو خواهانیم که جلوی آنان را بگیری و شر آنان را دفع کنی و ما را از آنان کفایت کنی و میان ما و آنان فاصله اندازی.

«عون المعیود» (۴/۲۷۷).

والله اعلم